

VATTENMANNEN OCH SPEED LÄR OSS HAVETS HEMLIGHETER

TEXT OCH FOTO: ANDERS HELLBERG

De är redan hjältar i Sverige. Nu vill de ge sig ut i världen.

- **DET HÄR ÄR VÅRT SKEPP** som ligger utanför Sandhamn på 30 meters djup. Här är när vi byggde det i Borås 2001. Den här bilden är från vår resa till Antarktis och här är vi i Paris. Här pimpar vi vår bil i Bombay.

När *Effekt* träffar Vattenmannen och Speed över en kaffe bjuds vi på en titt i ett slitet fotoalbum. Med hjälp av bilder vars äkthet rimligen kan ifrågasättas berättas här historien om hur karaktärerna möttes och växte upp tillsammans.

Själva grundstoryn för Vattenmannen och Speed är »lite flytande« berättar Tomas Hirdman (Speed) samtidigt

som han bläddrar i albumet. Men i den verkliga världen började det som en teaterföreställning för barn, och eftersom båda jobbade med musik blev det också ett viktigt inslag från första början.

- Att det blev just vatten var däremot en slump, berättar Robert Cronsioe (Vattenmannen). Men det är en intressant miljö, en hel värld man kan fantisera om. Lite som rymden. Och vi kände rätt snabbt att vi hade hittat bra karaktärer.

Det här var för några år sedan när miljöfrågorna var mer i fokus i samhällsdebatten. Både Robert och Tomas var intres-

serade av ämnet och satt ofta och kollade på program som *The Planet*. Och resultatet blev därefter berättar Robert.

- Från början gjorde vi mest låtar om att isen smälter och om bottendöd. Men sen när vi fick möjlighet att göra tv-program så ville vi inte att det skulle bli fullt så deppigt. Vi drog först ganska hårt på att planeten skulle gå under, men vi hade en kompis som sa till oss i ett tidigt skede att »ta det lite lugnt med det där, annars kommer barnen ta på sig skulden och det kan sätta sig ganska djupt hos dem«.

Vad resultatet blev är känt

för många vid det här laget. Åtta program gjordes för UR, program som många skolor i dag använder rakt av i sin undervisning. I serien kan man följa Vattenmannen och Speed, till exempel när de åker ner till västkusten och jagar tjuvfiskare tillsammans med Greenpeace, när de hälsar på hos dåvarande miljöminister Andreas Carlgren för att höra hur han tänkt stoppa övergödningen eller när de själva åker ut för att städa Stockholms vatten från skräp.

- Vi märkte snabbt att det funkade väldigt bra att ha musiken till, det blev ett sätt

En solig eftermiddag i september dyker plötsligt Vattenmannen (dykardräkt) och Speed (cyklop) upp i Täby centrum utanför Stockholm.

att förmedla en massa budskap som kanske inte är jättelätta att få fram till barn annars. Vi har till exempel en ny låt nu, *Pee poo*, som handlar om sanitetsproblemen i värden. Det är ju supertunga grejer egentligen, men nu kan man få barnen att sjunga om det här.

Tomas reser sig upp samtidigt som han avslutar meningen och går bort till »vattmobilen«, en liten elbils-sjeepliknande sak som de kommit med och som har en väldigt stor ljudanläggning inbyggd där bak. Han drar igång musiken och sjunger i en av mikrofonerna placerad vid förarsätet. Människorna som ännu inte vänt sig om för att nyfiket granska de två männen i dykardräkt, gör nu definitivt det.

Du äter massa mat och blir väldigt väldigt mätt

Du tänker att du måste söka upp en toalett
Om du bor i Sverige är det inte så svårt
Men i andra länder är det riktigt hårt
Det är pee poo, det är pee poo problems

- Vi har fortsatt miljötänket efter att vi gjorde programmen för UR. Det handlar mycket om sanitet nu, om vattenbrist, plast i haven och sådana saker, säger Robert.

Han menar att en av fördelarna med Vattenmannen och Speed är att de är väldigt uppskattade även av vuxna.

- Vi uppträder i hela Sverige och de vuxna fattar exakt vad vi snackar om. Och även om barnen mer sjunker in i vår grej och kanske inte förstår allt så har vi ändå lyckats få många

familjer att prata om de här frågorna hemma. Tomas och Robert har också spelat in en skiva med flera av låtarna från programmen. De har även material för en ny skiva och en arbetsidé är att Vattenmannen och Speed åker iväg på semester utomlands och upptäcker olika vattenrelaterade problem de tar tag i. Tomas säger att man försökt få UR intresserade av en ny omgång av tv-serien där fokus skulle bli på just andra länders situation.

- Vi har lärt oss väldigt mycket själva när vi jobbat med de här frågorna och blivit ganska tagna när vi förstått hur stora problemen är internationellt. Även om vi i Sverige har problem bor vi trots allt i världens bästa land när det gäller vatten. Jag

har därför börjat drömma om att få använda de här karaktärerna i en ny programserie och låta dem dyka upp på olika ställen runt om i världen. Inte minst för att försöka hjälpa till på något sätt och lyfta de här frågorna även där.

UR har dock inte nappat ännu. Och i Vattenmannen och Speeds egen tidning *FlaskPosten* kan man läsa om besvikelsen:

»De verkade tyvärr inte särskilt intresserade och Vattenmannen tog det hela rätt hårt och blev ledsen; morgonen efter låg han kvar i sängen och deppade i stället för att städa.«

I artikeln finns samtidigt mejladressen till UR och en uppmaning till barn och vuxna att höra av sig, så blir trycket stort är det inte omöjligt att det kan bli en fortsättning hoppas Tomas och Robert. ■